

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ
Максименко Я.А.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Зовнішня торгівля є одним із найважливіших факторів підвищення ефективності використання ресурсів. У 2013 році баланс товарів був від'ємним і складав – 19997 млн. дол., при цьому експорт товарів складав 64997 млн. дол., а імпорт – 84974 млн. дол. У I півріччі 2014 року баланс товарів також був від'ємним і складав -2992 млн. дол. при експорті товарів 29436 млн. дол. і імпорті –32428 млн. дол. Тільки за II квартал 2014 року темпи зростання експорту склали –6,5%, а імпорту –16,7%. Експорт товарів скоротився за всіма основними товарними групами, окрім продукції АПК, а саме: за рахунок металургійної продукції на 3,1%, продукції машинобудування на 20,5%, продукції хімічної промисловості на 23,0%. Скорочення імпорту відбулося за рахунок продукції машинобудування на 39,1%, продукції хімічної промисловості на 23,4%, продукції АПК на 28,8%. При цьому структура експорту і імпорту залишається несприятливою. Так, в загальному експорті питома вага металургійної продукції складає 30,4%, продукції АПК 24,8%, машинобудівної продукції 14,6%, продукції хімічної промисловості 8,4% за II квартал 2014 року. В імпорті переважали мінеральні продукти – 29,3% до загального імпорту, при цьому питома вага машинобудівної продукції складала 18,4%, продукції хімічної промисловості – 16,2%, продукції АПК – 8,5%. Необхідно відмітити, що така сировинна спрямованість експорту і залежність від енергоносіїв в імпорті спостерігалась і в попередні періоди [1]. Дані про структуру зовнішньої торгівлі України в 2013 році по країнам свідчать про наступне. В 2013 році частка країн СНД в експорті України становила 35,8%. На країни Європи довелося лише 26,3%. В імпорті України частка країн СНД була 37,1%. Частка країн Європи в імпорті України складала 31,9%[2].

Слід зазначити, що структура експорту та імпорту України відрізняється по різним регіонам світу. Так, за даними 2012–2013 років Україна експортує в СНД переважно машини та устаткування, продукцію хімічної промисловості, деревину та вироби з неї, промислові вироби. В Європу експорт складають більшою мірою мінеральні продукти, промислові вироби, продовольчі товари. В українському імпорті з СНД домінують мінеральні продукти. З ЄС Україна імпортує деревину та вироби з неї, продукцію хімічної промисловості, продовольчі товари, машини та устаткування[2].

Україна має торговельні відносини з багатьма країнами світу, однак, останнім часом спостерігаються негативні тенденції, такі як: скорочення експорту, імпорту, від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі, несприятлива структура експорту, імпорту. Подолання цих негативних явищ позитивно впливатиме на розвиток національної економіки.

Література:

1. Платіжний баланс України [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного Банку України. – 2014. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=63670>; 2. Платіжний баланс і зовнішній борг України III квартал 2014 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Національного банку України. – 2014. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14502222>